

Kávésok Lapja

XI. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

23. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII., József-krt. 38. I. 5. Tel: 32-1-05.

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 31. Tel: 31-4-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

December 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi házbér második részlete.

December 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és zenét tartó kávéházak vígalmi adója.

December 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai december havi fényűzési és sorgalmi adóátalányukat megfizetni.

December 10-én (kedden) d. u. 5 órakor előljáró-sági ülés az ipartestület tanácstermében.

December 15-ig fizetik a fényűzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

December 15-ig kiegyenlítendő a kereseti, jövedelmi, vagyonadó és pótlékainak hátraléka.

December 20-ig befizetendő az átalányozott és zenét tartó kávéházak vígalmi adója.

December 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön és rokkantellátási adó.

A zenekar tagjai haladéktalanul bejelentendők a MABI-hoz.

A Magyar Kávésipari Évkönyvet megszerezte-már?

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének Előljáró-sága f. évi december hó 10-én (kedden) délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében

Ü L É S T

tart, melyre az előljáróság t. tagjait meghívja.
Budapest, 1935. december 1.

Dr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.

Mészáros Győző s. k.
elnök.

A kávé ipar egészségessé tétele

Irta: Németh Aladár.

Ha országunk ipari viszonyait s az egyes iparágak prosperitását vizsgáljuk, úgy a következő törvényszerűséget állapíthatjuk meg:

Csak azok az iparágak boldogulnak, amelyekben kartell, vagy legalább is áregyezmény van. Ellenben tengődnek, lappangó, vagy nyílt fizetési nehézségekkel küzdenek azok az iparágak, amelyekben szabadjárára engedett, végsőkig kieleződött árverseny tombol.

A beteg ipar épp úgy kárt okoz az államnak és ép, úgy terhére van a társadalomnak, mint a beteg ember. Az olesóság állami szempontból is csak addig észszerű, amíg nem száll az önköltségi ár színvonala alá. Ha a versenyben lenyomott árak nem biztosítják feltétlenül az önköltségeket, az utánpótlást, az iparosnak és családjának tisztas megélhetését, akkor az iparüzés nem egyéb, mint önáltatás, a szállítók és hitelvezők megkárosítása, az állami és társadalmi szervezet rosszhiszemű megterhelése. A fizetetlen számlák, a kijátszott szállítók, a meg nem fizetett munkabérek, a közteher hátralékok, a behajthatatlan házbérek, a forgótőkének felhasznált személyzeti óvadékok a gazdasági életnek kóros tünetei, amelyeket nem kendőzéssel, hanem csak a gyökeres rendszerváltozással lehet gyógyítani. Ezért hoz létre gyakran maga az állam kényszertársulásokat. Klasszikus példája ennek a szeszipar. Ezért fogadjuk igaz örömmel Mészáros elnök úrnak kezdeményezését, amely az önszegélynek egyedül reális elve alapján a kávéipart erőssé, ellentállóképessé és virágzóvá akarja tenni.

**Budapesti Központi Általános A főváros kávéházai, szállodái és
Tejcsarnok Részv.-Társ. kávéméréseinek szállítója
Tojás osztály**

VII., Rottenbiller ucca 31.

Telefon: *46-2-65, 35-0-16. Interurbán: 34-6-68.

Sürgőnycim: „Köztej Budapest“

A kávéiparban a legnagyobb áreltérésekkel találkozunk, amely kilengések közönségünket érhető módon izgatják, anélkül, hogy forgalom növekedést eredményeznének. Az áraknak ebben a főhüvabóhú-jában rendet, világosságot, áttekinthetőséget kell teremteni. Az áringadozások haláltáncát egészséges ritmusú, életerős mozgássá kell átalakítani.

Elnök urunk bölcs terve nivellálásra vonatkozik. Csoportokra kívánja osztani kávéházainkat. A fekvés, a berendezés, a közönség, a szolgáltatások lehetnek a kategorizálás főismérvei. Nehéz és kényes, de nem lehetetlen feladat.

Az egyes csoportok *minimális* árait, gondos és körültekintő kalkuláció nyomán a közgyűlés megállapítja. E minimális árat a kari tisztesség védelme alá helyezzük. Akik e hivatalos minimális árakat nem veszik figyelembe, azok számoljanak azzal a következménnyel is, hogy a Testület tisztességtelen verseny miatt illetékes bíróságuk elé állítja őket. Ez a testületi munka lehet kellemetlen, de ma a közönség érdeke parancsolólag követeli. A csoportonkénti árnyivellálás annál is könnyebb, mert a kávéipar szolgáltatásai *tipizálva* vannak. Forgalmuk nagyobb részét olyan cikkek adják, amelyek adagban, minőségben minden kávéházban csaknem egyformák: pl.: feketekávé, tejeskávé, tea stb.

Ha egy középnagy kávéházban naponta átlagban összesen 1.000 léteft forgalmaznak és ha a testületi árszabályozás átlagban 10 filléres árkorrekciót eredményez, úgy a kávéház számadásaiban az kereken évi 36.000.— P bevételi többletet fog jelenteni. Éppen ez a 36.000.— P bevételi különbözet adja meg a lehetőséget ahhoz, hogy a kávé rendezze adó és OTI hátralékait, hogy eleget tegyen vállalt kötelezettségeinek, hogy a felújításról, utánpótlásról, eladósodottságának

növelése nélkül gondoskodhassék. Szélesebb látókörből megítélve: a testületi árszabályozás *közérdekű* munka.

Az előkészítő tárgyalásnál egy jellemző tünetet figyelhettünk meg: a testületi meghívást épp azok a kávéosok hagyták figyelmen kívül, akik árverési, kilakoltatási és hasonló szorongatott helyzetekben lélekszakadva fordultak segítségért az Ipartestülethez, mint végső remédiához. Távolmaradásuk, értetlenségük, kicsinyes szatócs szellemük a legvilágosabb magyarázatát adja annak, hogy miért *kell* árverési terminusokkal küzdeniök.

Árkalkuláció

Elérkeztünk a huszonnegyedik órához, amikor már cselekednünk kell. Iparunk a lejtőre jutott, az üzletek fenntartása ma már valóságos művészet. Sokszor írtunk és sokat beszéltünk erről a kérdéstről, ismerjük a bajoknak végokait. Küzdöttünk az elviselhetetlen házbérterhek ellen. Számtalanszor szóváltuk a közterhek magasságát és igyekeztünk azokat enyhíteni. Sajnos, azonban ez az adott esetben nem sokat jelent mert tudjuk, hogy az államháztartás és a mai gazdasági viszonyok mellett a közterheknek komoly mérséklésére alig számíthatunk.

De a köteles őszinteséggel be kell vallanunk, hogy nemesak ezek a külső tényezők okozták iparunk leromlását, de kartársaink jó része maga is hibás ebben.

Sokszor ostromoztuk az iparunkban lábrakapott dumpinget, amelynek folytán minden reális kalkuláció nélkül tisztán a szomszéd, vagy konkurens árjegyzéke alapján szabják meg saját árakat. Elítéljük a vendég hivogatásnak ha nem is direkt törvénybe ütköző, de az ipar erkölcsét sértő módját és figyelmeztetjük kartársainkat ennek következményeire.

Ma elérkeztünk oda, hogy az üzletek egy részében jobb, ha nincsen vendég, vagy ha csak kevés azok száma, mert minél kevesebb a vendég, annál kisebb a ráfizetés összege. Eljutottunk a különböző kombinációkhoz: reggeli zsemelével, borraivalóval, vajjal, lehetetlen árakon; komplett reggeli, rostélyos, vagy fényezett borjúszege melléklettel, esetleg egy darab libamájjal, a nap minden órájában oly áráért, amelyért jóformán az anyagot sem lehet beszerezni.

Ily módon, ha ezekkel az eszközökkel sikerült is

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes
zárt palackokban

a

Kőbányai Polgári Serfözde
gyártmánya

Chrómoztassa, nickeleztesse felszerelését
NEMES EDE chromozó vállalatánál,
Budapest, VI., Nagymező ucca 45.
Telefon: 18-9-80.

Franck és Kneipp

*vevőinek régi barátjai!
Ápolja ezt a barátságot
és nem fizethet cá soha!*

némi forgalmat elérni, ez a forgalom nem hasznot, de ráfizetést jelentett, kifizetetlen közterheket, szállítói számlákat, majd végrehajtásokat, foglalásokat és esetleg árverést is.

Ha azt akarjuk, hogy a magyar kávéipar, amelynek 250 éves múltja a magyar ipar történetének és kultur történetének legfényesebb napjairól tanuskodik, továbbra is fennmaradjon, az ipar munkásainak kenyere, keresete, az iparúzóknak megélhetése biztosítható, az államnak adófizető közterheket viselő polgárai megmaradjanak, magunkba kell szállnunk és azt kell mondanunk, hogy ez nem mehet így tovább.

Nem akarunk a multakért szemrehányásokat tenni. Térjen mindenki magába, vegyen elő papírost és ceruzát és számítsa ki, hogy a mai üzletviteli módok mellett hova jut. Ha van is iparúzó, akit a dumping mánia nem ragadott magával és igyekszik a tisztas ipar szabályai szerint üzemét folytatni, nem teheti meg, mert hiszen az élet versenyében sokszor nem a reális, hanem a legolcsóbb árak érvényesülnek.

Ha ezek a legolcsóbb árak a fogyasztó szempontjából látszólag szimpatikusak is, de végig gondolva a gazdasági élet és társadalmi viszonylatok sorozatát, tudjuk, hogy ezek a köz szempontjából sem kívánatosak, mert a tönkrement adófizető alanyok adójáról a kincstár nem mondhat egyszerűen le, nem várhatja meg, amíg azok újból lábra kapnak, vagy újra születnek, kénytelen szükségletének fedezését azoktól a polgároktól bekérni, akik még arra képesek. És, ha az iparúzó alkalmazottai és a velük kapcsolatban lévő különféle kereskedelmi és ipari érdekeltségek leromlanak, nagyon természetesen a hiányzó közterheket azoknak kell megfizetniük, akik még legalább látszólag léteznek.

Ezek a szempontok tették kívánatosá és sürgőssé azt, hogy ipartestületünk vezetősége az árak rendezését napirendre tűzze és azzal intenzíven foglalkozzék. Annál is inkább, mivel ma már a tisztességtelen verseny leküzdésére nemesak elvi nyilatkozatok és kijelentések történtek, de törvényes eszközök is lehetővé teszik, az erélyes és hathatós eljárást. Hogy a mai hely-

zetet csak néhány számadattal illusztráljuk, elég rámutatnunk arra, hogy a kávéházak üzemköltségeik megállapításánál mennyire figyelmen kívül hagyják a tényleges viszonyokat.

A kávéházak üzem-költségeinek tekintélyes része olyan tételekből áll, amelyek a forgalomra való tekintet nélkül állandóan felmerülnek és megfizetendők. Ilyenek, hogy csak egy néhányat ragadjunk ki, a házbér, személyzeti fizetés, világítás, karbantartás, hírlapok, stb. stb. Ha mindezeket a tételeket figyelembe vesszük, azt látjuk, hogy ezek naponként igen tekintélyes összegeket jelentenek.

Egy félig-meddig kávéháznak nevezhető üzem legkisebb napi kiadása 50.— pengő körül kezdődik és az üzem nagysága szerint 100, 200, 400, 600, 800, sőt ennél nagyobb összeget tesz ki. Ezeknél nem is vesszük figyelembe a befektetett tőke amortizálásának szükségét, az időközi renoválásokra tartalékolandó összegeket, a különleges attrakciókkal dolgozó üzemeknél a nagy mutatványok vagy szórakozások összegét. A legszorosabb értelemben vett üzemköltségekről beszélünk tehát, ha most ezeknek az üzemi költségeknek a fogyasztáshoz való viszonyát vizsgáljuk, azt látjuk, hogy a legkisebb kávéházban naponta 100-300-ig, közép kávéházakban 300—600-ig, nagy kávéházakban 600—1000-ig terjed a fogyasztási tételek száma. Az esetek legtöbbszörében minden vendég csak egy tételt fogyaszt. Ha most tehát e regie költségeket a fogyasztás számával elosztjuk, azt látjuk, hogy a legkisebb kávéházban is fogyasztásonként egy 30, 40, 50, sőt 60 filléres kiadással kell számolni, ami azt jelenti, hogy abban a pillanatban, amikor a vendég a kávéházba belép, már ennyi kiadást jelent a kávésnak. Ha most ehhez a kiadáshoz tisztán a kiszolgáltott anyag értékét vesszük és a fehér kávé anyagát 18-26 fillérben, a fekete kávéét 15-20 fillérben számítjuk, e cikkek a kávésnak minimálisan 50-80, illetőleg a fekete 45-70 fillérjébe kerülnek, önkéntelenül fel merül a kérdés, hogyan lehet ezeket a cikkeket a mai árakon adni, pedig ezekhez a számokhoz hozzá kellene jönni még egy polgári haszon százalékának

is, mert hiszen végre semmiféle ipar sem altruista vállalkozás.

Ide kell számítani még a kávéházakban ingyen kártyázó, vagy a kártyát magukkal hozó vendégeket is, akikre nézve a fogyasztási kötelezettség nem áll fenn, illetőleg az nem érvényesíthető. A helyzet tehát az, hogy a kávéházak fő cikkeinél jóformán még az önköltséget sem tudjuk behozni, a többi cikkek közül vannak egyesek, amelyeket minden költség felszámítása nélkül vagyunk kénytelenek adni, viszont vannak mások, főleg a délutáni és esti órákban, amelyek hivatva lennének külön az elmaradó regie differenciát, mint a hasznót pótolni. Ezek a cikkek kétségtelenül azok a drágább fogyasztási tételek lennének, nagyobb méretű vacsorák, szeszesitalok, amelyeknek ára a legtökéletesebb kalkulációt megengedi. Azonban még a legjobb forgalmú üzletekben is ezeknek a tételeknek a száma jóval alatta marad a szigorúan vett kávéházi cikkeknek, nem szólva arról, hogy ezekre a rentabilisnek látszó cikkekre, amelyek rendszerint az esti és éjjeli órákban kerülnek forgalomba, újabb kiadási tételeink vannak, zene, énekesek, egyéb attrakciók, vigalmi adó, engedély-díjak, amelyek ezt a számítást, illetőleg ezeknek a tételeknek a jövedelmezőségét, illuzóriussá teszik.

Közismert tény, hogy az esti forgalom ma már alig 1—2 üzletre koncentrálódik és bizony a drága zene sokszor üres házaknak játszik. A helyzet kétségbeejtő, nem lehet összetett kezekkel nézni, amíg minden összeomlik, a teherviselő képesség leromlása existenciájának összeomlását hozza maga után.

Nem akarunk általános irányelveket szabni, mindenki üljön le és vizsgálja meg számadását és üzleti eredményeit.

Az ipartestület vezetőségének eminens kötelessége, hogy tagjait mindezekre a bajokra figyelmeztesse és őket existenciájuk megvédésére hívja fel. Nagy munka ez, de úgy érezzük, hogy ez iparunk megmentését jelenti. Ha kartársaink a mondottakat megszívlelik, talán meg tudjuk menteni a budapesti kávé ipart. Ha azonban úgy gondolják, hogy minden törekvésük hiábavaló, mi megtettük a kötelességünket és jöjjön, aminek jönni kell.

Mészáros Győző.

SZEGÉNYSÉGI BIZONYÍTVÁNY az olyan

NIKOTEX-LÁDA

amelyben nincsen bőségben

NIKOTEX

SZIVAR ÉS CIGARETTA.

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likőr különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

Előljárósági ülés

1935. november 27.

Évek óta nem volt olyan nagyfontosságú ülés, amelyen iparunk oly eminens kérdése volt napirenden, mint a legutóbbi. Kartársaink nagyon jól tudják, hogy az árrendezés és a tisztességtelen verseny megszüntetése előtérbe került, ez ügyben tagértekezletet tartottunk, sőt egyes körzetekben már sikerült is eredményeket is elérni, mégis előljárósági tagjainknak egy része ettől a fontos ipari munkától távol maradt.

Az ülés lefolyásáról a következőkben számolunk be;

Megjelentek a következők: *Mészáros Győző* elnök, *Dr. Hernády Jenő* iparhatósági biztos, *Dr. Strausz Vilmos*, *Gál Arnold*, *Szabó Sámuel*, alelnökök, *Klauber József*, *Lissauer Gyula*, *Ottó Dezső*, *Tarján Vilmos*, *Weingruber Ignác*, előljárósági tagok, *Stein Sándor*, *Strasser Béla*, *Weingruber László*, számvizsgálók, *Bauer György* főpénztáros, *Dr. Havas Nándor* ipartestületi főjegyző.

Elnök az ülést megnyitva, bejelentette, hogy *Freiwirth Jenő* és *Singer Kálmán* előljárósági tagok elmaradásukat kimentették. Az előljárósági ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére *Kraszner Menyhért* és *Ottó Dezső* előljárósági tagokat kérte fel.

Az 1935. október hó 25.-én tartott ülés jegyzőkönyve bemutatván, megjegyzés nélkül helybenhagyatott.

Elnök felhívására főjegyző bemutatja az ujonnan iparendedélyt nyert és megszűnt tagok jegyzékét. Iparengedélyt kaptak és a tagok sorába bekebelezettek: *Bauer Testvérek Kft.* (Dubarry), *özv. Pintér Imréné* (Pilvax), iparendedélyüket megszüntették és a tagok sorából töröltettek: *Svábhegyi cukrászda Kávéház és Vendéglő Kft.* (Svábhegyi cukrászda), *Raskó Ödön* (Orfeum), *özv. Páris Vilmosné* (Pilvax).

Elnök közli, hogy az iparunkban mutatkozó leromlás immár a testület kötelességévé teszi, hogy az árak rendezésével foglalkozzék. A verseny már annyira elfajult, hogy jóformán a reális üzletvitel és az üzletek fenntartásának lehetősége csaknem teljesen megszűnt. Ez a kérdés más iparokban is felmerült, ahol az áraknak szabályozásával igyekeztek a bajokon segíteni. Nekünk is ehhez az eszközhöz kell nyúlunk, annál is inkább, mert ma már ott tartunk, hogy megfelelő törvényes eszközök is állanak rendelkezésre, a tisztességtelen verseny folytatóival szemben. E célból körzetenként hívta össze a testület tagjait és azt tapasztalta, hogy kivétel nélkül az egész vonalon nagy örömmel fogadták e kezdeményezésünket. Az elnökség már körülbelül 2—3 hét óta részletesen kidolgozta a követendő eljárás módját, természetesen azt oly formában akarta érvénybeléptetni, hogy az ellen senki, semmiféle észrevételt ne tehessen. Ez okból a tervezet

Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt kávéházakban
 nélkülözhetetlen

kidolgozására egy minden kategóriát magába foglaló bizottság kiküldését javasolja, amelynek megállapításait először az előjáróság ülése, majd egy egybehívandó rendkívüli közgyűlés elé fogja terjeszteni és az illetékes hatóságoknak fog bemutatni. Elnök ismerteti a tervezett elvi rendelkezéseket és az egyéb elgondolásokat. Jelzi, hogy a rendelkezések betartására megfelelő szankcióink is lesznek, amelyeket adott esetben érvényesíteni fogunk. Kéri az előjáróság tagjait, hogy a kérdéshez szóljanak hozzá.

Dr. Strausz Vilmos sajnálattal teszi szóvá, hogy amikor ilyen nagyfontosságú kérdés van napirenden az előjáróság egyes tagjai távol tartják magukat.

Elnök az elmaradottak mentségéül azt tudja be, hogy egy részük a körzeti értekezleten vett részt és álláspontját már ott kifejtette.

Tarján Vilmos a főzésre vonatkozólag kíván árnyaltatást, mire

Elnök kijelenti, hogy ezek a kérdések majd a következő étapp letárgyalása után kerülhetnek szóba. Nézete szerint elsősorban a feketekávé, tea, csokoládé és fehérkávé, komplett reggeli árának és kiszolgálási feltételeinek megszabásáról lehet szó. A legközelebbi előjárósági ülés kizárólag ezzel a kérdéssel kíván foglalkozni és arra úgy a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarát, mint az Ipartestületek Országos Központját meghívja.

Dr. Strausz V., főjegyző, valamint *Weingruber L.* felszólalása után *elnök* javasolja, hogy a kalkuláló és kategorizáló bizottságba az elnökség tagjai, *Tarján Vilmos*, *Singer Kálmán*, *Weingruber Ignác*, *Propper Márton*, *Lissauer Gyula* és *Stein Sándor* választassanak be és a bizottság ülését folyó évi november hó 30.-án tartsa. Ugyancsak javasolja, hogy a közgyűlés december 16.-án délután 5 órára tűzessék ki. December 10.-én rendkívüli előjárósági ülést tartunk e tárgyban. A előjáróság tagjai *elnök* javaslatát elfogadják, amire *elnök* azokat határozatoknak jelenti ki.

Főjegyző felolvassa a székesfőváros polgármesterének a vigalmiadó hátralékok befizetésére vonatkozó felhívását, amelyre az előjáróság a kartársak figyelmét felhívja.

Bemutatott a székesfőváros polgármesterének f. évi október 18.-án megtartott *hatósági vizsgálat* eredményét tartalmazó végzése, amely szerint a testület könyvvezetését, ügy és pénztár kezelését teljesen rendben találta.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR
 ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
 Óvakodjunk az utánzásoktól!

VÉDJE

Magyar Játékkártyagyár R.T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71.

Alapított 1824.

A székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság a IX., *Ráday ucca 12.* szám alatti kávéházi üzlethelyiséget kávéházi, korcsmai, vendéglői ipar gyakorlására *tiltott üzletnek minősítette*. A végzés felolvastatván, irattárba tétetett.

A székesfőváros polgármesterének folyó évi október hó 22.-én kelt 55.512—1935. V. számú végzésével *Adler Sándor* budapesti lakost iparendedély iránti kérvényével elutasítja. Tudomásul vétetett.

Ugyancsak tudomásul vétetett a székesfőváros polgármesterének folyó évi november hó 17.-én 55.368—1935. V. számú véghatározata, amelyben *Káldor Károlyné iparendedélye* iránti kérvényét arra való tekintettel, hogy a helyiség a szabályrendeletben előírt méreteknél nem felel meg, elutasította.

Elnök nagy súlyt helyez arra, hogy mind a két esetben ipartestületünk állásfoglalása érvényesült és ílymódon eljárásunk, amelyet a fennálló üzletek érdekében tettünk, eredménnyel járt.

A jelentések tudomásul vétettek.

Főjegyző bemutatta a székesfőváros polgármesteréhez a *billiárd szalonok* ügyében beadott előterjesztést, amelyben ezeknek rendszabályozását kérjük. Egyben arra kéri a testület tagjait, hogy amennyiben ilyen működéséről tudomásuk van, közöljék azt a testület irodájában.

A *Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottsága* ez évben is megindítja a karácsonyi *buzavirág mozgalmat*, amelyet a múlt évben szép eredménnyel pártoltunk. A mozgalom vezetősége arra kéri a testület tagjait, hogy ez évben is vegyék át a hozzájuk juttatandó buzavirágokat és azokat vendégeik között az ünnepek alkalmával hozzák forgalomba.

Spelter Henriket, a cukrász ipartestület elnökét, negyedszázados jubileuma alkalmával, valamint *Böczögő Józsefet* 30. éves ipari jubileum alkalmával levélben üdvözlöttük.

Az üdvözlésekhez az előjáróság örömmel járult hozzá.

Főjegyző bejelenti, hogy a testület felhívására az *újévi ajándékok megváltása* fejében 29 kartárs nyilatkozott és egyelőre e célra 535.— pengőt ajánlot-

MEINL közli:

Pörkölt kávé kg P 9.—
teakeverék „ P 12.30

Jó kávéházi minőség. Kérjen árajánlatot! 52-féle kávé,
 25-féle teakeverék.

MEINL GYULA

engros és postaosztálya

Budapest, VII. ker., István 23—25. — Telefonszám: 35—0—22.

Hungária jéggyár

Budapest, VI., Forgács-u. 16.
Telefonszám: 91-0-71.

tak fel. A gyűjtés folytattatik. Kérjük a kartársakat, hogy ehhez járuljanak hozzá.

Felolvasatott a *Budapesti Napilapok Testületének levele*, amelyben a kávéházakban forgalomban lévő lapokra ráragasztott mozi reklámcédulák ellen tiltakozik. Ez eljárás ellen ipartestületünk a levél vétele után nyomban körlevelet bocsátott ki, amelyről a Budapesti Napilapok Testületét levélben értesítette. Elnök kéri a kartársakat, hogy a jövőben ilyen visszaéléseket akadályozzanak meg.

A Kereskedelmi és Iparkamara a *legkisebb munkabérek ügyében* intézett testületünkhöz felhívást, amire azt válaszoltuk, hogy ez a kérdés iparunk szempontjából nem aktuális és ha rendezésre kerül is a sor, csak a speciális ipari helyzet figyelembevételével oldható meg.

Rajna Rezső levelére, amelyben *hetenkénti összjövedeleket* indítványoz. elnök kijelenti, hogy az indítvány szellemével teljes mértékben egyetért, azonban úgy véli, hogy a mai viszonyok mellett a legcélszerűbb, ha a kartársak a testületet keresik fel, ahol a testület vezetősége naponta megjelenik és ahol mód van minden aktuális kérdés megbeszélésére.

Az *ipartestületi munkaközvetítő* október havi munkásságáról szóló jelentés bemutattván, irattárba tételett.

Főjegyző felolvasta az 1935. október 31-ig terjedő *pénztári forgalmi jelentést*, ismerteti annak tételeit, amely szerint az ipartestületnek 1935. október 31-én 43.268.47 pengő készpénz egyenlege volt. Az előljáróság a jelentést tudomásul veszi, a történet intézkedéseket, valamint a kiadások teljesítését jóváhagyta.

Gál Arnold alelnök a házkézéssel kapcsolatosan bejelenti, hogy váratlan munkák váltak szükségessé, amelyek a költségvetéssel előirányzott tételek túllépését teszik indokolttá, ennél fogva arra kéri az előljáróságot, hogy addig is, amíg a közgyűlés az intézkedést jóváhagyná, saját részéről 2.000 pengő póthitelt szavazzon meg. Az előljáróság *Gál* alelnök indítványához egyhangulag hozzájárult.

Elnök tekintettel a karácsonyi és újévi ünnepek közeledésére felhatalmazást kér, hogy az ez időben szokásos remunerációkat és ajándékokat ez évben is folyósíthassa. Az előljáróság a felhatalmazást megadta.

Több tárgy nem lévén, elnök az előljáróság ülését *berekesztette*.

Hivatalos rész

Budapest Székesfőváros Polgármestere.

MÁSOLAT!

73.653.

— sz.

1935. VI.

Tárgy: A nyilvános helyiségek tulajdonosai terhére megállapított vigalmi adóátalány befizetése.

HATÁROZAT!

A Budapesti Kávésok Ipartestületének kérelmére az 1935. évi január hó 10-én, 60.612/1935. ph. számú határozatommal megengedtem, hogy a nyilvános helyiségek tulajdonosai a helyiségükben játszott játékok alkalmával beszedett díjak után, továbbá a zenével, énekkel stb.-vel nyújtott szórakozásban résztvevők után a fővárost megillető vigalmi adót átalányban váltassák meg.

Kikötöttem azonban, hogy az érdekeltek a területekre megállapított átalányt minden hónapban, legkésőbb a hónap 20. napjáig feltétlenül befizetni tartoznak.

A számvevőség jelentéséből megállapítom, hogy dacára ezen kikötésnek, számtalan kávéház tulajdonos a terhére megállapított átalányösszeget hónapokon keresztül nem szolgáltatotta be, miért is a jelzett határozatom értelmében az átalányozással nyújtott kedvezményre való igényüket máris elvesztették és jogomban állana a hátralékosoktól az átalány-kedvezményt megvonni.

Figyelemmel azonban a kétségtelenül súlyos gazdasági helyzetre, ezen jogommal *azonnal* élni nem kívánok, azonban a főváros pénzügyi érdekeit tekintetbe véve felkérem az Ipartestület elnökségét, hogy a szaklapban, vagy más alkalmas módon nyomtatékosan figyelmeztesse az érdekelt hátralékosokat, hogy az átalánybefizetési kötelezettségüknek *legkésőbb folyó évi december hó 30-ik napjáig feltétlenül tegyenek eleget*.

Amennyiben nevezettek ezen felhívásomnak nem tesznek eleget, az átalányozással nyújtott kedvezményt 1935. évi december hó 31-ikével megszüntetem, vagyis az 1936. évi január hó 1-től kezdődőleg a fővárost megillető vigalmi adó mértékére, a beszedés és beszolgáltatás módjára vonatkozólag a szabályrendelet általános rendelkezéseit léptetem életbe.

Erről a polgármesteri VI. (pénzügyi) ügyosztályt, és a Budapesti Kávésok Ipartestületének elnökségét értesítem.

Budapest, 1935. november 12.

A polgármester megbízásából:

Dr. Bódy s. k.
tanácsnok.

TELEFON 81-2-74

TOKAJI **FUCHS-TOKAJI**

LERAKAT

MINTAPINCE: **V. NÁDOR-U.5**

Hattyu gőzmosó és fehérnemű
kölcsönző vállalat
Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 38-5-59.
Az ország legnagyobb gőzmosó üzemé, legmodernebbül
berendezve! Legkíméletesebb mosási-rendszer.

H I R E K

Előljárási ülés. Ipartestületünk előljárási ülése tekintettel a napirenden levő nagyfontosságú kérdésekre a szokott időnél előbb, f. évi dec. hó 10-én, (kedden) délután 5 órakor tartja ülését. Arra kérjük az előljárási tagjait, hogy ezen az ülésen lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

Kamarai választás. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarai választások immár véget értek, és mint annak idején jeleztük a III-IV. kuriában ellenlista nem lévén, az ipartestületek egyesülése listája egyhangúlag választotta meg. A megválasztottak között van ipartestületünk köztisztviselőiben álló elnöke *Mészáros Győző* is, aki, úgy mint a múltban, a jövőben is nagy lelkiismeretességével és a szakmai érdekek érvényesítésének törekvésével fogja képviselni a vendéglátó ipar érdekeit.

Adóközösségi vallomások beküldése. Utoljára figyelmeztetjük azokat, akik adóközösségi vallomásukat mindeddig nem küldték be, hogy azt legkésőbb 3 napon belül juttassák el az adóközösség irodájához, mert a vonatkozó munkálatok megindulása után nem lesz mód arra, hogy őket az adóközösség tagjai sorába felvenni.

Italmérési engedély megszűnése. A székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság a IX. Ráday-utca 12. sz. alatt létezett kávéházi üzemtől az italmérési engedélyt megvonta, illetőleg a helyiséget tiltott üzletté minősítette. Azért abban az esetben, ha valaki új engedély kiadását, vagy meglévő helyiségnek áthelyezését kéri, a Pénzügyigazgatóság a kérelmet a m. kir. Pénzügyminisztérium nevében véglegesen el fogja utasítani.

Halálozás. Sajnálattal kell jelentenünk, hogy a Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.-nak helyi képviselője *Pongrácz Sándor* folyó évi november 27-én, 49 éves korában váratlanul elhunyt. A megboldogult, bár csak rövid időn át működött a vállalatnál, ez idő alatt is szakmánkban sok szimpátiát szerzett előzékeny modorával az Áruforgalmi Rt.-nak. Temetése folyó évi november hó 29-én déli 1 órakor ment végbe a rákoskeresztúri temető halottasházából.

Újévi ajándékok megváltása fejében a következő kartársaink járultak a munkanélküliek segélyezéséhez: *Bandl József* (Carlton), *Baross kávéház Kft.* (Baross), *Dunacorsó kávéház Rt.* (Dunacorsó), *Freiwirth Jenő*

Behozatali korlátozások

mialt már előre ajánlatos, ha vevőink teával a téli szezonra magukat ellátják.

Friss termésű, hosszú éveken keresztül bevált teakeverékeink megérkeztek, azokból kimérve is bármily mennyiséget szállítunk.

Imperiál teakeverék	P. 20.65
Royal teakeverék	„ 18.45
Lipton teakeverék	„ 19.65
Teakeverék a)	„ 17.40
Teakeverék b)	„ 14.80

Jamaikai vágott rum 50⁰/₀ P. 5.90

Jamaikai vágott rum 60⁰/₀ „ 6.90

valódi jamaikai rummal, többéves vágás.

**Budapesti Kávésok
Áruforgalmi Rt.-nál
Budapest, VIII., József-krt 38.
Telefon: 39-2-77.**

(Keleti), Fővárosi Kávéház és Vendéglő Rt. (Elysées), özy. Glück Frigyesné (Pannónia), Deák kávéház Rt. (Deák), Corvin Áruház Rt. (Corvin), Fried Jenő (Miénk), Gebauer Béla (Gellért), Horti Károly (Emke), Kaiser A. és Fia (Hadik), József-körut 37-39. Kávéház és Étterem Kft. (Spolarich), Kávéházipari Rt. (Patria), Klauber József (Terminus), Krausz Hugó (Corso), Krasznér Menyhért (Japán), Lipót-körúti kávéház Kft. (Florence), Modern Kávéház Rt. (Modern), Németh Aladár (Britannia), Park Szálloda Rt. (Park), Oktogon kávéház Rt. (Oktogon), Rónai Miklós (Belvárosi), Rónai Testvérek (Hangli), Simplon Kávéház Rt. (Simplon), Singer Kálmán (Valéria), Strasser Béla (Orczy), Steuer Lóránd (Abbazia), Szalay István (Szalay), Tihaméry Kálmán (Szeiffert), Vajda és Jovics (Muzeum).

Jelentősen növekszik a hazai sörfogyasztás. Kevés gazdasági vállalkozást érintett annyira súlyosan az utóbbi esztendő kálvásiája, mint a söripari vállalatokat. A sör tisztára élvezeti cikk, amelynek fogyasztása a kereseti viszonyok legkisebb rosszabbodására azonnal érvényesen reagál és csökken. A sörfogyasztás csökkenéséhez hozzájárult nagymértékben az is, hogy a borárak igen alacsonyra estek vissza, minek következtében a sör és borfogyasztás közötti arány is messze eltolódott és a borfogyasztás viszonylagos növekedésével szemben egyre kevesebb sört lehetett csak kimérni.

Uj és használt kávéházi és vendéglői berendezések

vétele és eladása. Billiárdok, asztatok, székek, alpakka, üveg, porcellán, kávégépek stb.

Fried Zsigmond és fia VI. Király-u. 44. Tel: 29-1-34.

Az 1935. év folyamán azonban a sörfogyasztás jelentősen megnövekedett. Amíg 1934. év augusztus havában a hazai sörfogyasztás 5.006 hektoliter volt, addig 1935. évnél ugyanezen hónapjában 9.367 hektoliter sört mértek ki. A sörfogyasztás 1935. augusztusában 87,2%-kal multa felül a megelőző esztendő ugyanezen havának fogyasztását, vagyis egy év alatt majdnem a kétszeresére emelkedett.

Ha a két legutóbbi esztendő fogyasztási adatait vetjük össze, szintén jelentős fogyasztási szaporulatról számolhatunk be, bár kétségtelen, hogy a fogyasztás erősebb növekvése csak nemrég indult meg. Amíg ugyanis az 1934. év augusztus végével zárult esztendő folyamán már 184.489 hektoliter fogyasztásról ad számot a statisztika. Az évi fogyasztás növekedése 10,8%.

Hazánk sörexportja régebben igen számottevő volt: sajnos ez az utóbbi időben jelentősen csökken, amivel szemben a külföldről való behozatal természetesen teljesen megszűnt. 1933. szeptember 1-től 1934. augusztus 31-ig 337 hektoliter sör ment ki határainkon, az elmúlt évben pedig 539 hektoliter, vagyis mindkét évben csak egészen jelentéktelen mennyiség.

A kávéházak világitása

Irta: Pillitz Dezső.

Bármely helyiségben, — de különösen nyilvános helyeken, ahol sok ember fordul meg — csak akkor érzi jól magát az ember, ha a helyiség világos. A kávéházakat főleg az esti órákban látogatják, kétszeresen fontos tehát, hogy ott jól lehessen olvasni, megerőltetés nélkül mindent megfigyelni. A vendég nem azért jár kávéházba, mert egyedül akar lenni, hanem mert a nyüzsgő életet akarja megfigyelni és mert szereti a fényt. Lássuk csak milyen kapcsolata van a látásnak a fényvel és a mesterséges világitással?

A szem az ember legfontosabb érzékszerve, ezt tanítják már az iskolában is. A felnőtt ember még inkább tudatában van ennek, hiszen talán a vakság a legsúlyosabb testi csapás. Ilyen fontos szervre, mint amilyen az emberi szem, a legnagyobb gondot kell fordítani annál is inkább, mert az emberi szervezet úgy van felépítve, hogyha egyik szervét erősebben igénybeveszik, az egész szervezet szenved. Ha tehát szemünket túlerőltetjük, akkor egész szervezetünk kimerül, fejfájást kapunk, fáradtak leszünk, stb. Ahol

Kantos testvérek r. t.

festő, mázólo és tapétázó ipariisem

Budapest, VI., Horn Ede-utca 5. Telefon: 19-4-51, 18-5-23.
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázólo és fal-kárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

gondot kell fordítanunk a világitásra, mert a világossággal nemcsak szemünket és szervezetünket kíméljük, hanem közérzetünket és hangulatunkat is kellemessé tehetjük.

A történelmi kor elején, amikor még az ember nomád életet élt, nem volt szükség a szemek olyan komplikált munkájára, mint napjainkban. Főleg a messze távolban felbukkanó állatokat kellett felismerni és a veszedelmet távortartani. A változott körülményekkel azonban a szem munkája is sokrétűbb feladatot igényelt. Már nemcsak a távolbanlévő tárgyakat és személyeket kell felismerni, hanem aprólékos munkáinkhoz a közelben lévő tárgyakat gyorsan fel kell ismernünk. A régi ember az esti órákban többet pihentette szemét, mint a mai, mert a naplementével ő is nyugovóra tért. Ma azonban, amikor a mesterséges világitás lehetővé teszi az esti és éjszakai munkát, sőt pihenő időnként is olvasással, kézimunkával töltjük, szemünk igen nagy igénybevételnek van kitéve. Mindaz a munka, amit mesterséges világitás mellett végzünk, megerőlteti szemünket, de csakis akkor, ha a világitás nem megfelelő és ezáltal a szemizmök és szemidegek túl vannak erőltetve.

Pontos tudományos megfigyelések igazolják, hogy a szem kimerülését nem maga a látás munkája okozza, hanem kizárólag a rossz világitás. Gondoljunk el, milyen óriási munkát kell a szemnek végeznie! A szemgolyónak állandóan egyik oldalról a másik oldal felé kell mozognia, a pupillának kitágulni és összehúzódnia; a szemgolyónak ujságolvasás közben egy perc alatt 140—160 mozdulatot kell elvégeznie. És ez még csak a szem izommunkája, ezzel csak a látás műveletének bevezető részét végeztük el. A tulajdonképeni látás szemünk kötőhártyáján megy végbe, ahol kb. 78 millió csapocská és pálcika van, amelyek a fényt és a színeket különböző ingerek alakjában vezetik fel és ezeket bonyolult módon vezetik el az agyba. Hasonlóan a fényképező lemezen, amelyen fényérzékeny réteg van: a kötőhártyán is van egy anyag, az u. n. látó-purpur, amely a fény behatására átváltozik. Ez a változás valószínűleg kémiai. A kutatók szerint a látó-purpur változása hatással van a látóidegekre, amely az ingereket az agyba továbbítja. A látó-purpurnak egész jelentősége azonban még nincs teljesen tisztázva, sőt maga a látóképesség is némely tekintetben még a természet titka. Már *Helmholtz*, a híres fizikus megállapította a fényérzés szoros, összefüggé-

sét a látó-purpur mennyiségével. Határozott megállapítása szerint a látóérzék csak akkor lép munkába, ha fény jut szemünkbe. Kötőszövet-hártyánk látást közvetítő része csak egy bizonyos minimális fény-mennyiségre hozható működésbe.

Mint fentebb röviden vázoltuk szemünk csodálatos szerkezetének nagy munkát kell kifejtteni. És mégis miért van az, hogy eme tökéletes és finom szerkezetre a legtöbb ember nem tud vigyázni. Sokan este akkor is dolgoznak, ha ezredrésznyi fény áll rendelkezésükre, mint nappal. Nyáron ugyanis a szabadban a megvilágítási erősség 100.000 lux. Este nagyon sokszor némely munkahelyen nem találunk többet, mint 1—2 luxot és a 100 lux-al megvilágított termeket már pazar világításúaknak mondjuk. A nem megfelelő megvilágítási erősség nemesak megnehezíti a látást, hanem miután erős akaraterőt kell kifejtenuünk, gyors kimerülést okoz. Ezen a téren a közegészség szempontjából bizonyos rendszabályokat kellene életbeléptetni. Meg kell állapítani és törvénybe iktatni a minimális megvilágítási erősséget. Az utolsó években látjuk is a higiéniára való törekvést az emberi élet számos megnyilvánulásában, sőt a kormányzat is erőfeszítéseket tesz a haladás érdekében. Ennek bizonyítéka például az Iparésarnokban megrendezett Népegészségügyi Kiállítás, ahol látni lehetett a jobb és egészségesebb életkörülmények befolyását a munkateljesítményre.

Hosszú ideig nagy gondot okozott a higiénikus világítás kérdése. Ma azonban, amikor a legtökéletesebb világítás megoldása ma már nem okoz nehézséget, miért van sok kivánnivaló a legtöbb kávéházban a világítás körül? Legtöbbször nem megfelelő a megvilágítási erősség, elavult armatúrákat látunk, káprázó, rossz árnyékhatású világítóeszközöket. Ha kérdezzük, mi ennek az oka, akkor a kávéháztulajdonosok a gazdasági helyzetre hivatkoznak. Hát nem éppen azal kell fokozni a forgalmat, hogy a fényvel odavonzzuk a közönséget? A rossz világítás egyébként sem olcsó, hanem mindig drágább, mint a jóvilágítás — mint már többször kifejtettem e lap hasábjain. A rossz minőségű izzólámpák nem gazdaságosak, sok áramot fogyasztanak és kevés fényt adnak. Az izzólámpagyárok állandóan tökéletesítik az izzólámpákat; a modern gazdaságos izzólámpák úgyszólván ingyen adják azt a többlet fényt, amellyel a kávéház világítását fokozni lehet. A vendégek csakis a fényes, vagy legalább is jól megvilágított kávéházakban érzik jól magukat. Minden kávéháztulajdonos bünt követ el saját üzlete ellen, de vendégeivel szemben is, ha kávéházának világítását nem emeli megfelelő színvonalra. Rendelkezésre állnak a gazdaságos izzólámpák, melyekkel a legszebb és leghigiénikusabb fényhatásokat érheti el. Sohase feledkezzünk meg arról, hogy a fényárban úszó kávéházak vonzzák a közönséget!

Springut Henrik tojás-
nagykereskedő
utóda Ofner Márton
Budapest, VI., Vasvári Pál uca 10. — Tel.: 21-7-54.
Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő
állandó szállítója.

Ipari és közigazgatási hírek

A családi kapcsolat magában véve nem akadály a szolgálati jogviszonynak. Az a körülmény tehát, hogy az alperes apósa a felperesnek nem zárta ki, hogy a felperes mint munkavállaló az élethivatásszerű tevékenységének és munkaerejének tartós lekötésével az alperes kereskedelmi üzletében szolgálatok teljesítésére, az alperes pedig mint munkaadó, meghatározott munkabér fizetésére vállaljon kötelezettséget. Ezért pusztán a peres felek közt fennforgó családi viszony okából nem lehet szinlegesnek tekintetni az okiratnak azt a — szolgálati viszonyt létesítő — tartalmát, amely szerint az alperes a felperest az üzletében havi „fizetéssel” alkalmazza. (K. II. 1565—1935. jul. 2.)

Mestervizsgálati letétele. A nehezebben elsajátítható iparokban mestervizsgálatot csak azok tehetnek, akik a tanoncidő befejezése után legalább két és fél évi szakbavágó gyakorlatot igazolnak. (48.691-1933. K. M.)

Segéd felvétele munkakönyv nélkül. Az alsófokú rendőri büntető bíróságok terheltet segédjének munkakönyv nélkül való alkalmazása miatt az 1884:XVII. tc. 103. §-ába ütköző kihágásban mondották ki bűnösnek és e törvény 157. §-ának a) pontja alapján büntették. — A Kihágási Tanács 2755—1935. kih. szám alatt a következő III. fokú ítéletet hozta: „A Kihágási Tanács a másodfokú ítélet minősítő részét olyképpen változtatja meg, hogy terhelt cselekménye az 1884. évi XVII. tc. 99. §-ába ütközik. Egyéb részeiben az ítéletet indokainál fogva helybenhagyja.

Az özvegyi iparúzés kivételes jog a személyes jog. Ha az özvegy társat vesz maga mellé, úgy ezzel új iparosvállalat, új iparúzó létesült, akinek új iparigazolványra van szüksége. (39.480—1933.)

Az ura iparát folytató özvegy sem gyakorolhatja iparát bérlő útján. (116.079—1929. K. M.)

Áltársulás tanoneszerződéssel. Egy vidéki városban mérült fel az eset. Az öreg ácsmester már nem vállalt munkát. Hogy fedezze a vállalkozónak kontárkodását, tanoneszerződést kötött vele. Az emiatt megindult kihágási ügyben kiderült a tanviszony semlegessége, hiszen a tanonc más városban önállóan és felügyelet nélkül végezte a munkát. 9 242—1935. Kih. Tan. ítélet a felnőtt tanoncot jogtalan iparúzés, az ács mestert bűnrészesség miatt pénzbüntetésre ítélte és a tanoneszerződést törölte.

Segédi szakbavágó gyakorlat szerzése egyidejűleg több nem rokon iparban. Az ipartörvény nem nyújt módot arra, hogy az iparjogosítvány megszerzéséhez szükséges segédi szakbavágó gyakorlatot bárki is két vagy több egymással nem rokon iparra ugyanabban az időben teljesített szolgálattal szerezhesse meg. Adott esetben folyamodónak a látszerész és a drogéria iparban egyidejűleg végzett drogista segédi gyakorlata a szakképzettsége igazolása szempontjából figyelembe nem vétetett. (17.662—1935. K. M.)

Az italmérés illetékek kivetésének megtekintése. Figyelmezteljük italmérési engedéllyel bíró tagjainkat, hogy az italmérési illetékeknek három évre szóló kivétési lajstromai a kerületi előljáráóságokon közszemlére vannak kitéve és ott a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Ajánljuk mindazoknak, akiknek italmérési engedélyük van, hogy ezt a megtekintést el ne mulasszák, mert csakis ez esetben élhetnek az esetleges sérelmes kivetés ellen fellebbezéssel. Ez annál inkább ajánlatos, mert a kivetés három évre szól, ha tehát a jogorvoslatot most nem veszik igénybe, úgy három éven belül a kivetett italmérési illetéken változtatni nem lehet.

Senki sem lehet a saját üzletében tanonc. Ezt mondta ki a 13.958—1935. V. ü. o. sz. alatt. Az indoklás szerint: „A szóbanlevő tanoncszerződés az ipartörvény idevágó rendelkezéseinek szorosán összefüggő rendszerével és céljával határozottan ellenkezik. Az a megállapodás ugyanis, amelyet *Krausz E.* bonyhádi lakos, mint a kk. *Kurucz János* gyámja *Faragó Imrével* az 1932. évi február 27-én kötött, azt igazolja, hogy *Faragó Imre* teljes joghatályú vezetője

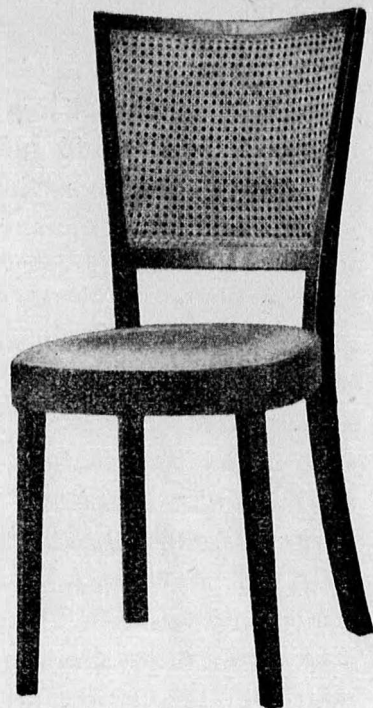
Szék- és Faárugyár Rt.

Új modern típus

Saját érdekében kérjen árajánlatot!

Bpest, Kőbányai-ut 41-a

Telefon: 34-6-43.

az üzletnek és akkor, amikor a saját maga által vezetett üzletben tanoncnak szerződött, tulajdonképpen önmagának lett az alkalmazottja, ez pedig nem lehetséges.“

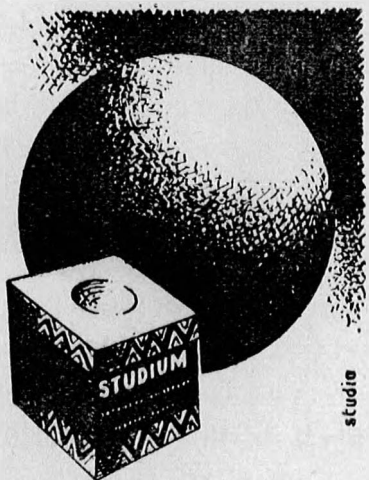
Folyékony gyümölcs iparszerű készítéséhez szükséges iparigazolvány a képesítés igazolványa nélkül kiállítható, mert ez a tevékenység nem tartozik képesítés igazolásához kötött munka körébe. (14.939—1935.)

Fagyalt uccai árusítására kizáróan magyar honos hadirokantak és hadiözvegyek kaphatnak engedélyt. Ilyen engedélyt nem hadirokantakra vagy nem hadiözvegyekre átruházni nem lehet. (8898—1935.)

A konyha racionalizálása. A racionalizálás mindazon intézkedések összességét jelenti, melyek hivatva vannak a munka menetét megjavítani. Ez ma már nemcsak divatos jelszó és nagy üzemek előjoga, hanem a súlyos gazdasági helyzetnél fogva egyenesen mindenkinek saját érdekében van. Éppen a kávéházi és vendéglői konyha az, ahol e tekintetben még nagyon sok a tennivaló, mert tisztelet a kivételnek, a legtöbb üzemben csak a vendég által látható befektetéseket eszközlik. Nem mondjuk fényes berendezésre és ezzel kapcsolatban mindenfajta átalakításra is szükség van, mert sajnos a pesti polgárnak meg van az a jó tulajdonsága, hogy mindig csak oda jár, ahol valami újdonság van és főleg ahová mások is járnak. A kávéház vagy vendéglőtulajdonosunk azonban a vendégeknek ezen sajátossága mellett, nem szabad az üzem lelkével, a konyhával sem mostohagyerek módjára bánni. Főként azért nem, mert gyakran lényegtelennek látszó és csekély befektetéssel is már megtakarítást tudunk elérni. Egy túl rövid söprűnyél, magasan vagy alacsonyán elhelyezett mosogató, szelőlözetlen, rossz világítású és rossz beosztású konyha, alkalmazottainknál rossz testtartást, felesleges mozdulatokat, megerő-

STUDIUM

dákó és
írókréta

Gyártja:

Budapesti Kréta, Vegyészeti Gyar és Keresk. rt.

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi rt.

M o c z n i k - m u s t á r legyen minden asztalon !

tető munkát és ezáltal időleőtli fáradtságot idéz elő. De mi gyakran ragaszkodva a tradíciókhoz nem rendezzük át a konyhát, mert az már nagyapánknál is így volt és a vendég amúgy sem látja. Pedig ez tévedés, a vendég is észreveszi, ha gyorsabban és jobban szolgálják ki s az ételműn is észlelhető, hogy higiénikusan van kezelve. Nem kell más, mint például ha amúgy is új edényeket szerzünk be, úgy ügyeljünk arra, hogy azok alul szélesek legyenek, könnyen fel ne boruljanak, sarkai legömbölyítve legyenek, mert az éles sarkok piszokfogók, ahová étel és italmaradékok lerakódnak és kellemtelen szagot okoznak.

Minden edény és készülék kézhez álljon, mert igaz, hogy egy felesleges, vagy hibás mozdulat még nem okoz üzemzavart, de ha meggondoljuk, hogy a kiszolgáló személyzet egy és ugyanazon fárasztó, hibás vagy felesleges mozdulatot egy órában 20—30-szor, egy nap alatt pedig 3—4000-szor megismétli és hogy ezen felesleges munkának legtöbb esetben a rosszul megválasztott, vagy rosszul elhelyezett készülék vagy berendezési tárgy az oka, úgy feltétlenül be kell látni, hogy konyhánkban is szükséges az átalakítás, a racionalizálás.

Természetesen annak megítélése, hogy mi a legsürgősebb teendő, mily készülékek beszerzése rentabilis, hol kell kézierőt gépiérről helyettesíteni, mindenkor figyelembevéve a közterhektől is vérszegény pénztárcánkat, ez a gyakorlott szakember dolga, aki összehasonlítja a befektetendő összeg nagyságát, annak kamatait a megtakarított munkával, az így elért megtakarítással és ennek megfelelően ajánlatot tesz.

A következőkben ismertetni fogjuk sorra az egyes készülékeket, melyek alkalmasak a fent röviden érintett konyha hibáinak kiküszöbölésére.

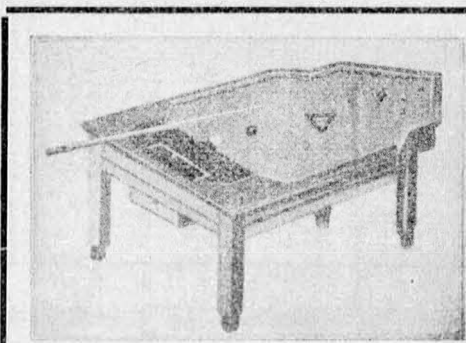
Közlő: PROMETHEUS, Edinger A. és Társa betéti társaság, Budapest, IV., Petőfi Sándor utca 5. Telefon: 87-2-45.

T. Fizető-pincér urak! A Götzl Lipót Sídol vegyitermékek gyára r. t. (Budapest, XIV., Csérei utca 14. Telefon: 96-6-86.) arról értesít bennünket, hogy szívesen bocsát rendelkezésükre megfelelő mennyiségű számolócédulát. Ajánljuk tehát, hogy a Sídolgyár ezen előzékenységet minél számosabban vegyék igénybe és akár telefonon, akár levelezőlap útján közöljék címüket a gyárral, hogy az a számolócédulákat rendelkezésükre bocsáthassa.

„A Kávésipar szállítóinak címe és telefonszáma“ című összeállításunkban, az Alfa Papírüzem Rt. beiktatásában hibásan közöltük e cég címét. A cím helyesen **VII., Kisdíófa utca 1.** Kérjük kartársainkat, hogy a telefonszámok táblázatában az Alfa Papírüzem címét ezek szerint átjavítani sziveskedjenek.

FRANCOIS PEZSGÓ

A KEDVELT MÁRKA!

Kérjen árajánlatot!

Kartársak figyelmébe!

Szab. kuglibilliárdasztal

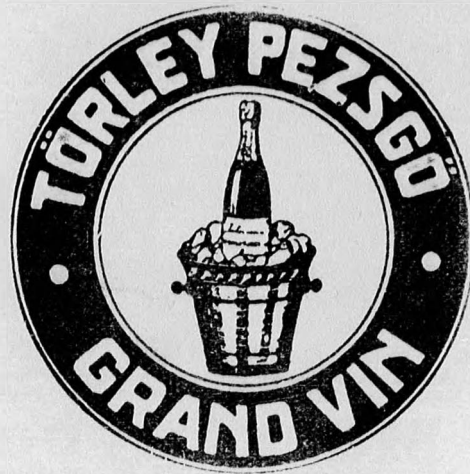
Egyesített karambol, kugli- és lyukjáték.

Szórakoztató közkedvelt sportjáték.

Automata nélkül zárja a játékidőt.

Forgalomba hozza:

FEHÉR FERENC szab. tul. Bp., VI., Vörösmarty-u. 43. Telefonhívó: 46-9-67.

Pintér Mihály kelmefestő és vegytisztító mester (Budapest, VI., Szív utca 32. — Tel.: 19-6-12.) régi, elismert festő, tisztító és fehérneműtisztító üzemét ezúton ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Üvegzettisztítatás. Rendkívül előnyös feltételű megálapodásokat létesít most a **Komlósi** cég (Akadémia-u. 7.) az egyes kávéházakkal tisztítási bérletekre. A cég egészen olcsó havi bérért elvállalja az üvegzet teljes tisztántartását. A kávé igy csekély összegért kényelmetlen gondoktól szabadul meg és kirakatüvegei mindig fényesen ragyognak. Kérjen telefonon ajánlatot. Telefon: 23—7—34.

«Hattyu» Gőzmosó- és fehérneműkölesőző vállalat (Budapest, VII., Klauzál-utca 8.) a legmodernebbül újonnan be rendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Jégrendelésnél kartársaink forduljanak teljes bizalommal a **HUNGÁRIA Jéggyárhoz**, Budapest, VI. Forgách-utca 16. — Telefon: 91-0-71.

Zwack-likőrgyár elsőrangú gin-t, whisky-t, vermuthot, cocktailt és tokaji borból főzött konyakot hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratlanok. Kecskeméti barackpálinkája a legjobb a maga nemében.

Fel hívjuk ipartársaink figyelmét **Steiner és Szimper** dísz- és szobafestő és mázólo üzemre (Budapest, IX., Üllői út 57. Telefon: 30—6—29.), mely eddig is kartársaink közül többeknek állandó szállítója évtizedek óta. Kérjük, hogy kartársaink festő és mázólo munkákat a lehetőség szerint csakis **Steiner és Szimper** céggel végeztessenek.

GLASNER EDE rt., udvari szállító, Budapest, V., Lipót körút 6. — Telefon: 11-6-26. Az előkelő kávéház péksütemény és kenyér szállítója.

A FÉNY A KÁVÉHAZ ALAPMOTIVUMA

Ragyogóan tiszta, tündöklően fényes lesz ablak és tükrö-üvege ha

K O M L Ó S I - n á l

tisztítatja. Olyan olcsó a bérletrendszere, hogy a házimunka nem fizetődik ki. — V., Akadémia-u. 7. — Tel.: 23-7-34

Kristály ásványos forrásvíz. csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

Kávéházak

és lakások piszkos plafonját és falát néhány óra alatt különleges eljárással újjávarázsoljuk. Díjtalan bemutatás. Szakszerű lakástakarítás. **M E Z E Y** vacuum ciánozó és lakáskarbantartó vállalat
Budapest, Jókai-tér 9. — Telefon: 13-0-95.

Tartós hullám
új eljárással csak

ECKERT-nél

VIII., Múzeum-
körút **10.**
Telefon: 34-5-29.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolesőbb árban készít
KRONEMER DÁVID márványipari üzemé,
Budapest, X., Kőbányai ut 39. (Hungária körút sarok.) Telefon: 37-8-69

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.
Telefon: 84-3-39. — Uveg és porcellán.

KÁVÉHÁZI PARKETTA

SZABÓKY GYÖRGY IX., Üllői-út 73. T. 37-4-03.

Saját érdekében kérjen árajánlatot a kávéházak legrégebb és legmegbízhatóbb parketta és padlózási vállalatától.

Az eredeti

SIDOL

fém-,
ablak-
és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götzl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R. T.
Telefon: 96-6-86

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.
Telefonok: 14-0-44. és 18-4-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

Írógépet irodájába, üzletébe, otthonába legolesőbban **Édes és Deesy-nél** vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás, javítás legolesőbban. Akácfa-u. 13. Tel.: 44-2-24.

Kávés uraknak legelőnyösebben dolgozik

Pintér Mihály vegytisztító és festő mester
elismert kelmfestő, vegytisztító és fehéreneműt is kiválóan tisztító üzeme.

Budapest, VI., Sziv-u. 32 Telefon: 19-6-12

Steiner és Szimper

szobafestők, mázólok, disz- és templomfestők.

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 57. — Telefon: 30-6-29.

Kedvezményes ajándék lapunk t. olvasóinak

Diskay

**Fotó-szépségverseny
Művészet barátok!!**

sok értékes nyeremény és jutalom! melyet az alanti cég készít.

1 felvételből kidolgozva 1 nagy szalón festett fotó 18x24 cm. nagyságban színes kék, vagy barna színben, vagy akvarel kivitelben. Ez az árcsoport nagy családi képekre is érvényes. Utlevél és igazolványképek azonnal készülnek 40 fillérért! 6 darab rendelésnél. — Részvételi díj pengő 10.70 helyett lapunk olvasóinak csak pengő 5.70.

Nyári fióktermlünk a **Margitszigeten**. **Kérem a címre ügyelni!**

„Diskay” védjegyi művészi fotót a név garantálja **Budapest, Vff., Rákóczi-út 18 sz.** (lift díjtalan)
Telefon: 34-8-81.

CELLULOID AJTÓVÉDŐ megvéd
kopástól, piszoktól! Minden színben es formában készül.

Huzat ellen CELLOFIX ajtóra
ablakra.

Higiénia Celluloidipar, Hold-utca 5. TELEFON: 15-9-16.

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.